

Вікторія СВЕЖЕНЕЦЬ,
студентка 4 курсу
факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Наук. керівник **Олена МАРТИНЕНКО,**
к. п. н., доцент (БДПУ)

МОДЕЛІ ХОРЕОГРАФІЧНОГО НАВЧАННЯ В ПРАКТИЦІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

У сучасних умовах хореографічне навчання в системі позашкільної освіти набуває особливої актуальності. Популярність різних танцювальних напрямів, орієнтир на здоровий спосіб життя і фізичну досконалість, задоволення комунікативних запитів, бажання творчого самопрояву, розвиток soft skills сприяють залученню дітей та молоді до занять в хореографічних гуртках.

Питання теорії і методики роботи з хореографічним колективом розглядали як теоретики, так і практики: О. Мартиненко, С. Шалапа, Н. Корисько, Б. Колногузенко, П. Фриз та ін. В основу досліджень покладені проблеми організації освітнього процесу в дитячому колективі, вимоги до танцювального репертуару, виховна робота тощо. Аналіз досліджень питань теорії та методики організації хореографічної роботи в дитячих хореографічних колективах (В. Годовський, О. Голдріч, В. Кирилюк, Б. Колногузенко, А. Тараканова та ін.) дозволив визначити прихильність авторів до класичної моделі хореографічного навчання, яка протягом багатьох десятиліть пройшла апробацію і доказала свою ефективність. Разом з тим, реформи системи позашкільної освіти, пов'язані з комерціалізацією додаткових освітніх послуг, вимагають перегляду традиційно усталених підходів до хореографічної роботи з дітьми, активного застосування інноваційних методів навчання, впровадження популярних напрямів сучасного танцю.

Практика показує, що сучасні діти з захопленням відвідують хореографічні гуртки доти, поки освітній процес у них не зводиться до муштри та одноманітності, а заняття приносять задоволення, емоційну розрядку і не несуть фізичного та психічного перевантаження. У зв'язку з цим, доцільно переглянути пріоритетність моделей хореографічного навчання, які функціонують в позашкільних закладах.

Мета. Зробити аналіз моделей хореографічного навчання і визначити їх пріоритетність в сучасній системі позашкільної освіти.

На думку О. Мартиненко, на сьогодні в Україні дитячі хореографічні колективи функціонують за трьома моделями: «академічною», «творчого розвитку» та «вільного виховання».

Традиційно, академічна модель хореографічного навчання передбачає засвоєння хореографічних навичок на високому професійному рівні, яке відбувається завдяки тривалому тренуванню. В академічній моделі пріоритет надається класичному танцю. Ця модель орієнтована на хореографічне навчання здібних до танцювальної діяльності вихованців і спрямована на розкриття їх природної обдарованості. У навчанні домінує авторитарний та авторитарно-демократичний стиль керівництва. На сьогодні, дана модель не може бути пріоритетною для всіх хореографічних

гуртків, у зв'язку з тим, що, не всі діти, які бажають займатися хореографією, здатні засвоїти систему хореографічної підготовки в тому обсязі, в якому її пропонує академічна модель навчання, і не у всіх вихованців є певні природні здібності до цього: еластична природа суглобів та м'язів, гнучкість тулубу, музичний слух тощо. Відсутність цих здібностей на фізіологічному рівні не дозволяє дитині досягти необхідного рівня хореографічної виконавської культури, що сприяє виробленню негативного ставлення до самого мистецтва танцю. Крім того систематична робота над танцювальною технікою відокремлює процес хореографічного навчання від хореографічної творчості.

Модель «вільного розвитку особистості» будується на створенні ситуації захоплення мистецтвом танцю як модною течією і спрямована на задоволення потреб вихованців з різним рівнем розвитку танцювальних здібностей. Як правило, ця модель передбачає засвоєння базового рівня хореографічної підготовки учнів, а система навчання базується на демократичному або анархічному стилі керівництва, у якому учні або їх батьки диктують керівнику який матеріал вони хотіли б засвоїти. За цим методом роль педагога – не у навчанні у загально прийнятому розумінні, а лише у створенні емоційних і технічних умов для задоволення інтересів дитини.

Модель «творчої співпраці» передбачає створення комфортних умов для всебічного розвитку вихованців, за яких кожен має відчувати свою успішність. У навчанні надається перевага прищепленню інтересу до хореографічного мистецтва, розкриттю творчого потенціалу учасників колективу, демократичному стилю керівництва з боку керівника. Засвоєння танцювальних знань, умінь і навичок відбувається у процесі розв'язання поставлених творчих завдань. Технічна сторона навчання тут не виноситься на перший план до тих пір, доки діти в процесі цілеспрямованої роботи самі не зрозуміють, що для вираження певного образного змісту їм необхідно досконало рухатися. Творчі завдання не тільки активізують емоційно-вольові риси особистості, а й націлюють дитину на результат – хореографічну творчість, яка запобігає механічному засвоєнню танцювальних рухів, наповнюючи їх внутрішнім змістом, що сприяє кращому вирішенню технічних завдань.

На думку багатьох практикуючих педагогів-хореографів, цей шлях хореографічного навчання сьогодні є найбільш перспективним і має використовуватися в практиці, бо набуття високого технічного рівня танцювальної майстерності не є першочерговим завданням аматорського хореографічного процесу. В результаті такого навчання дитина, по-перше, реалізує своє бажання опанувати хореографічне мистецтво, яке стає для неї засобом розвитку і виховання, а по-друге, у неї активізуються здібності до танцю.

Отже, сучасна система хореографічної позашкільної освіти має бути орієнтована на потреби сучасного суспільства, умови праці та індивідуальність дитини.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мартиненко О.В. Теорія та методика роботи з дитячим хореографічним колективом: навч. посіб. / Олена Мартиненко. – Донецьк: ЛАНДОН-XXI, 2012. – 232 с.
2. Колногузенко Б. М. Методика роботи з хореографічним колективом. Частина 1. Хореографічна робота з дітьми : навч.-метод. посіб. / Борис Колногузенко. – Х. : ХДАК, 2004. – 152 с.

Аліна ХЕЛЕМЕНДИК,
студентка 1 курсу магістратури
Факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв
Наук. керівник: **П. Б. Косенко,**
к.пед.н., доцент (БДПУ)

ВАЖЛИВІ АСПЕКТИ ІНСТРУМЕНТАЛЬНО-ВИКОНАВСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В УМОВАХ УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ОСВІТИ

Впродовж свого існування людство не стоїть на місці, воно перебуває у стані постійного розвитку. Але в наш час тенденції до змін в усіх сферах діяльності людини, зокрема в мистецтві, науці та освіті, відчуються особливо гостро. Вони змушують нас змінити свої погляди на узвичаєні способи навчання, основу яких складають інформаційно-ілюстративна і репродуктивна діяльність студента та викладача. Зараз ми знаходимося в умовах відродження музичної творчості, що потребують висококваліфікованих фахівців зі спеціальності «Музичне мистецтво» – яскравих, творчих особистостей, які володіють фундаментальними знаннями з теорії і методики музичної освіти і здатні створювати сприятливі умови для повноцінного розвитку суб'єктів освітнього процесу. Важливого значення у цьому контексті набуває інструментально-виконавська підготовка майбутніх учителів музичного мистецтва, під час якої відбувається накопичення спеціальних та загально-естетичних знань, формуються професійні уміння та навички, розвивається специфічне творче та методичне мислення, набувається художній та музично-виконавський досвід.

Аналіз останніх публікацій засвідчив, що актуальність проблеми вдосконалення інструментальної підготовки знайшла відображення у багатьох дослідженнях, які розкривають її за різними напрямками: розвиток музичних здібностей і формування музично-виконавських умінь студентів (О. Андрейко, Е. Курішев, В. Муцмахер, Г. Ципін, О. Шульпяков); удосконалення професійної готовності (О. Апраксина, Л. Арчажнікова, Ф. Козир, Т. Корольова, Г. Падалка, Л. Рапацька та ін.); виховання творчих якостей музикантів і підготовки до творчої діяльності (Я. Бірзкопс, І. Одінокова, Т. Шевченко та ін.); організації педагогічної й виконавської практики (Н. Біла, Л. Пічугіна, К. Тюребаєва, Д. Юник); концептуальні положення професійної підготовки майбутніх вчителів музичного мистецтва у школі (Е. Б. Абдулін, Ю. Б. Алієв, Л. О. Безбородова, В. В. Бурназова, Л. В. Гусейнова, Д. Д. Елліот, Н. В. Лаврентьєва, Є. Х. Маргуліс, Н. Г. Мозгальова, О. М. Олексюк, О. С. Плохотнюк).